

تفسیر کلمه طیب

سید محبتی سید زامادی

جلد پنجم

سوره های مبارکه انبیاء، حج و مؤمنون

سرشناسه	: میردامادی، مجتبی، ۱۳۳۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: تفسیر کلمه طیبه / سیدمجتبی میردامادی.
مشخصات نشر	: اصفهان: حیات طیبه، ۱۳۹۵ -
مشخصات ظاهری	: ج.
شابک	: دوره ۹۷۸۹۶۴۷۰۹۶-۸۴-۴ : ج ۱ : ۳-۲۶-۵۵۵۵-۶۵۵۵-۹۷۸۶۰۰-۱۸۰۰۰۰ ریال؛ ج ۹ : ۲-۲۵۵۵۵۵۲-۹۷۸۶۰۰-۱۸۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: ج ۹ (چاپ اول: ۱۳۹۵) (فیبا).
یادداشت	: کتابنامه.
مندرجات	: ج ۱. سوره‌های مبارکه حمد و بقره. - ج ۹. سوره‌های مبارکه انبیاء، حج، مؤمنون.
عنوان دیگر	: تفسیر کلمه طیبه: سلسله مباحث تفسیری بعد از نماز مغرب و عشاء در مسجدالغفور.
موضوع	: تفسیر - قرن ۱۴
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ت ۹۱۶ م ۹۸/ BP
رده بندی دیویی	: ۲۹۷/۱۸
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۳۰۹۵۶۶

نشر حیات طیبه

تفسیر کلمه طیب (جلد نهم سوره‌های مبارکه انبیاء، حج و مؤمنون)

مؤلف: سیدمجتبی میردامادی	ناشر: حیات طیبه
سال چاپ: ۱۳۹۵ ش	ویراستار: رحمت شایسته‌فر
نویت چاپ: اول	لیتوگرافی: صدف
شمارگان: ۱۵۰۰ جلد	چاپخانه: کنکاش
قیمت: ۱۸۰۰۰ تومان	صحافی: پیمان
شابک دوره: ۹۶۴-۷۰۹۶-۸۴-۴	شابک جلد: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۵۵-۵۲-۲
تلفن: ۰۳۱ ۳۵۸۱۰۵۴۴	همراه: ۰۹۱۳ ۸۰۱ ۸۷۸۵
	www.hayatbook.com

اصفهان، خیابان جی، انتهای خیابان خواجه عمید، میدان فتح، مجتمع حیات طیبه

فهرست مطالب

۱۷ پیشگفتار

تفسیر سوره مبارکه انبیاء

۲۱ محتوای فضیلت قرائت سوره

۲۴ حسابرسی قیامت

۲۶ جدای بودن سالهای امت

۲۷ اهانت به مقدسات در اقسام خاصه توسط کفار

۲۹ خداوند داناتهای هر سالی در آسمان و زمین

۳۰ انواع تهمت‌ها به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

۳۲ پاسخ به بهانه جویی مشرکان

۳۳ تفاوت معجزه پیامبر صلی الله علیه و آله و معجزه سایر پیران

۳۶ ائمه علیهم السلام مصداق کامل اهل الذکر

۳۸ وعده راستین خداوند به پیامبران

۴۰ قرآن حاوی تمام مسائل زندگی

۴۲ نابودی امت‌های ستمگر

۴۳ فرار ستمگران هنگام مشاهده عذاب خداوند

۴۴ اظهار تأسف ظالمان

۴۴ بالای الهی بر سر ستمگران

۴۷ هدفمند بودن خلقت آسمان و زمین

۵۰ غلبه حق بر باطل

۵۲ همه‌ی هستی ملک خداوند متعال

۵۶ انتخاب خدای زمینی!

۵۷ چند خدایی، موجب فساد!

- دعوت به توحید، محتوای دعوت انبیای گذشته..... ۶۱
- نهی فرزند از خدای متعال..... ۶۲
- اعجاز علمی قرآن..... ۶۵
- خلقت اعجاز آمیز کوه‌ها..... ۶۸
- آسمان، سقف محافظ..... ۷۱
- نعمت ماه..... ۷۳
- تعجب مشرکان از مرگ پیامبر صلی الله علیه و آله..... ۷۶
- مسلمان شدن سلمان فارسی..... ۸۲
- مسلمان شدن حبیب بن المذکر..... ۸۳
- خلقت انسان از عجله..... ۸۵
- دلدادی خداوند به پیامبر صلی الله علیه و آله..... ۸۸
- خداوند محافظ شبانه روزی انسان‌ها..... ۹۰
- ناتوانی بنان از یاری خویشان..... ۹۲
- سنت امهال..... ۹۳
- من مجری فرمان خداوند هستم..... ۹۶
- عذاب خداوند در پیش است..... ۹۷
- قیامت روز برپایی میزان..... ۹۹
- ترس از خداوند در بهان، ویژگی متقین..... ۱۰۱
- ابراهیم علیه السلام قهرمان مبارزه با بت پرستی و خرافات..... ۱۰۳
- تهدید بهتان توسط حضرت ابراهیم علیه السلام..... ۱۰۹
- دستور سردی و سلام به آتش!..... ۱۱۳
- بی نتیجه بودن کبر نمرودیان در برابر خداوند..... ۱۱۸
- مقام امامت برتر از مقام نبوت..... ۱۲۲
- اشاره به داستان حضرت لوط علیه السلام..... ۱۲۹
- اشاره‌ای به داستان حضرت نوح علیه السلام..... ۱۳۴
- اشاره به قضاوت داود و سلیمان علیهما السلام..... ۱۳۹
- آموزش ساخت زره به حضرت داود علیه السلام..... ۱۴۳

۱۴۷		بند تحت فرمان حضرت سلیمان علیه السلام
۱۵۰		ایوب علیه السلام ضرب المثل صبر
۱۵۵		ذکری از اسماعیل علیه السلام در پس و پیش و ذوالکفل علیه السلام
۱۶۰		شاره به داستان حضرت یونس علیه السلام
۱۶۷		داستان زکریا علیه السلام و یحیی علیه السلام
۱۷۲		اشاره به مریم علیه السلام و فرزندش عیسی علیه السلام
۱۷۸		عده از اهل بیت پیامبران الهی
۱۸۳		پایان دنیا ممکن نیست
۱۸۴		ظهور یا موعود و آثار نشانه‌های نزدیک قیامت
۱۸۷		احضار به مشرکان
۱۸۹		وصاف بهشتیان
۱۹۱		تغییر ساختار قیامت
۱۹۵		پیامبر اکرم علیه السلام رحمت للعالمین

تفسیر سوره مبارکه حج

۲۰۳		شماره سوره
۲۰۵		زبان هوشناک در آستانه برپایی قیامت
۲۰۷		برخی از اوصاف قیامت
۲۰۹		پرهیز از جدال
۲۱۲		دوستان شیطان عامل کمراهی
۲۱۴		دفع شبهه توحیدی زنده شدن انسان در قیامت
۲۲۲		احیای مردگان توسط خداوند
۲۲۴		نهی از جدال
۲۲۶		خود کرده را تغییر نیست!
۲۲۷		ایمان زبانی!
۲۲۹		ضرر غیر خدا بیش از نفع او
۲۳۲		ایمان و عمل صالح شرط ورود به بهشت

- ۲۳۳ پیشنهاد به منافقان
- ۲۳۵ هدایت به دست خداوند
- ۲۳۷ داوری بین همه اقوام در روز قیامت
- ۲۳۹ سجده تمام خلایق در برابر خداوند
- ۲۴۳ گوشه‌ای از عذاب کافران
- ۲۴۶ گوشه‌ای از نعمت بهشتیان
- ۲۴۸ کمال بهشتیان
- ۲۵۰ مسجد النبی متعلق به همه است
- ۲۵۲ مأموریت حضرت ابراهیم علیه السلام برای بنای کعبه
- ۲۶۴ منافع‌های حج
- ۲۶۷ برطرف کردن کثافات پس بر عمل حج
- ۲۷۰ تعظیم حریمات الهی
- ۲۷۲ اخلاص از فلسفه‌های حج
- ۲۷۵ تعظیم شعار الله
- ۲۷۸ منافع قربانی
- ۲۷۹ وجود مناسک در همه ادیان الهی
- ۲۸۱ ویژگی‌های مجتبین
- ۲۸۳ شمر فریه قربانی از شعار الله
- ۲۸۶ تقوای شما به خداوند می‌رسد نه قربانی!
- ۲۸۸ خداوند مدافع مؤمنان
- ۲۹۱ صدور اذن جهاد
- ۲۹۲ آیا اسلام دین خشونت است؟
- ۲۹۶ گناه مسلمانان تنها شعار الله است!
- ۲۹۹ وظایف حکومت اسلامی
- ۳۰۴ دلداری به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
- ۳۰۹ ظلم و ستم زمینه ساز هلاکت
- ۳۱۱ هدف از سفر در اسلام

۳۱۳	تعییل در عذاب توسط مشرکان
۳۱۵	پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله تنها انداز کننده است
۳۱۷	در ماندگی کافران در برابر خداوند
۳۱۸	القائنات شیطنانی در مسیر پیامبران
۳۲۲	القائنات شیطنانی، وسیله امتحان مردم
۳۲۴	ایمان آگاهان به حق بودن آیات الهی
۳۲۶	شک و تردید دائمی کفار
۳۲۸	پادشاه باجران در راه خدا
۳۳۱	خداوند یور، می‌دید!
۳۳۳	غیر خدا باطل است
۳۳۴	قدرت نمایی خداوند در قول بیان
۳۳۶	تسخیر زمین و دریا برای مساعده سر
۳۳۹	نعمت حیات و ممات
۳۴۰	هر امتی عبادت خود را دارند!
۳۴۱	پرهیز از مجادله
۳۴۲	خداوند، حاکم روز قیامت!
۳۴۴	بی‌منطقی مشرکان
۳۴۵	برخورد کافران در مواجهه با آیات الهی
۳۴۷	ناتوانی انسان از خلقت یک مگس
۳۴۹	قدردانشناسی انسان نسبت به خداوند متعال
۳۵۰	انتخاب رسولان الهی از بین ملانکه و انسان‌ها
۳۵۲	دستور به رکوع، سجده، عبادت و کار خیر
۳۵۴	ادای حق جهاد

تفسیر سوره مبارکه مؤمنون

۳۶۱	محتوا و فضیلت قرائت سوره
۳۶۴	ویژگیهای مؤمنان حقیقی

- ۳۷۳..... حفظ پاکدامنی، از ویژگی‌های مؤمنان حقیقی
- ۳۷۸..... رعایت امانت و عهد و پیمان
- ۳۸۰..... مواظبت بر نمازها
- ۳۸۱..... مؤمنان، وارثان بهشت!
- ۳۸۵..... اشاره به خلیف انسان
- ۳۹۰..... خلیف انسان از نطفه و علقه
- ۳۹۲..... برانگیختن انسان پس از مرگ!
- ۴۰۰..... توجّه به خطبات آسمان!
- ۴۰۴..... نزول باران رحمت الهی
- ۴۱۰..... نعمت چهارپایان
- ۴۱۳..... عبادات خداوند، محتوی اصلی دعوت حضرت نوح - علیه السلام
- ۴۱۵..... نهمین اشرف به حضرت نوح - علیه السلام
- ۴۲۱..... دستور ساخت کشتی به نوح - علیه السلام با وحی خداوند
- ۴۲۷..... دستور به حمد الهی در هنگام نجات
- ۴۳۲..... عبرت از داستان حضرت نوح - علیه السلام
- ۴۳۵..... سخن اول انبیاء - علیه السلام دعوت به خداپرستی
- ۴۳۷..... درگیری اشرف با انبیاء الهی
- ۴۴۰..... انکار روز رستاخیز توسط اشراف
- ۴۴۲..... انکار روز قیامت
- ۴۴۴..... عذاب الهی دامنگیر قوم شود
- ۴۴۷..... ارسال رسولان بگی پس از دیگری
- ۴۵۰..... اشاره به داستان موسی - علیه السلام و فرعون
- ۴۵۲..... تکذیب موسی و هارون - علیه السلام
- ۴۵۴..... اشاره به داستان حضرت عیسی - علیه السلام
- ۴۵۷..... استفاده از غذای پاک، دستوری برای همه انبیاء - علیه السلام
- ۴۶۱..... گروه گروه شدن پیروان انبیاء - علیه السلام
- ۴۶۷..... امکانات مادی نشانه‌ی محبت خداوند نیست!

۴۷۱	افراد مشمول لطف خداوند
۴۷۴	تکلیف به اندازه‌ی توان افراد
۴۷۶	فریاد مرفهان هنگام مشاهده‌ی عذاب الهی
۴۷۹	اعراض کافران از آیات الهی
۴۸۳	انکار نبوت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله علی‌رغم شناخت او
۴۸۵	نسبت جنون به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله
۴۸۸	پیروی از هوای نفس مشرکان موجب فساد عالم
۴۹۱	پیامبر صلی الله علیه و آله شما مزد نمی‌خواهد!
۴۹۳	پیامبر صلی الله علیه و آله دعوت کننده به راه راست
۴۹۴	عدم ایمان به آخرت باعث انحراف از راه حق
۴۹۶	عنایت‌های خداوند نیز کافران را فراموش نمی‌کند!
۴۹۹	عذاب الهی و یأس کافران
۵۰۰	گمی شاکران در برابر نعمت گوش‌نیم و لب
۵۰۴	بازگشت همه به سوی اوست!
۵۰۶	انکار روز رستاخیز!
۵۰۹	اعتراف مشرکان به وجود پروردگار عالم
۵۱۱	فرماندهی عالم در اختیار خداوند متعال
۵۱۳	نسبت سحر به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله از جانب مشرکان
۵۱۶	هستی را یک خداوند عزاست!
۵۲۱	دعای پیامبر صلی الله علیه و آله برای ایمانی از عذاب مشرکان
۵۲۳	توانایی خداوند بر ارسال عذاب
۵۲۵	دفع بدی دشمن با خوبی!
۵۲۹	پناه به خدا از وسوسه‌های شیاطین!
۵۳۱	پناه به خدا از حضور شیاطین
۵۳۳	تقاضای برگشت در هنگام مرگ!
۵۳۵	قول عمل صالح از سوی کافران سخنی بیش نیست!
۵۳۷	از بین رفتن خوشنودی در روز قیامت!

- ۵۴۰..... معیار قیامت، وزن پرونده‌ی افراد.
- ۵۴۲..... چهره‌ی دوزخیان.
- ۵۴۳..... سرانجام تکذیب آیات الهی.
- ۵۴۴..... پاسخ دوزخیان.
- ۵۴۵..... تقاضای خروج از دوزخ!
- ۵۴۷..... دور شوید و سخن مگویید!
- ۵۴۸..... توصیف بندگی در روز قیامت.
- ۵۴۹..... تمسخر مؤمنان توسط کافران.
- ۵۵۰..... جزای صبر و استقامت مؤمنان.
- ۵۵۱..... عمر کوتاه زندگی دنیا.
- ۵۵۳..... درنگ کوتاه در زندگی دنیا.
- ۵۵۴..... خلقت هدف‌دار انسان.
- ۵۵۷..... خداوند متعال، فرمانروای برحق عالم.
- ۵۵۸..... عدم رستگاری کافران.
- ۵۶۰..... دستور استغفار به پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

شعتر تمدن نواز فرهنگ الهی و میراث عظیم آیات آن، دانشمندان هر زمان را بر آن داشته است که دستاوردهای فکری و ذوقی خود را از قرآن کریم به نگارش درآورند. شخیصت ناب مانند شیخ طوسی، مرحوم طبرسی، جمال الدین حسین ابوالفتح و مفسران دیگر هر کدام، به سهم خود توانسته‌اند قرآن را بشناسند و بشناسانند.

از این میان علامه بزرگوار، حرم سلیمان حسین طباطبائی در تفسیر المیزان را نوشت که افتخاری برای جهان تشیع گردید و مورد توجه اندیشمندان و نخبگان قرار گرفت. او در درس‌های تفسیری خود مفسرانی نظیر آیت‌الله العظمی مکارم شیرازی را تربیت نمود که تفسیر نمونه را در شکل قابل فهم به همه شیفتگان قرآن تقدیم نمود.

با نگاهی به تاریخ در می‌یابیم، بیشترین شرح و تفسیر بر قرآن نوشته شده است و هر کدام از این تفسیرها از زوایایی متفاوت به بررسی و تدبر و تأمل در آیات آن پرداخته‌اند و از این رهگذر آثاری گرانقدر از خود به یادگار گذاشته‌اند.

در سال‌های اخیر نیز فعالیت‌های چشمگیری در زمینه ترویج فرهنگ قرآن و مهجوریت‌زدایی صورت گرفته است و عشق جوانان به تفسیر شدت پیدا کرده است. تشکیل جلسات و محافل تفسیری رونق پیدا کرده است؛ زنان و مردان متوجه این حقیقت شده‌اند و اساتید فن تفسیر، مطالعات وسیعی آغاز نموده‌اند و در فضای معنوی میهن اسلامی نسبت به تفسیر قرآن، تعهدات خاصی پیدا شده است.

جای بسی سربلندی است، در سی و هشتمین سال پس از انقلاب شکوهمند اسلامی که با دقت نظر مقام معظم رهبری آیت‌الله العظمی خامنه‌ای به نام سال «اقتصاد

مقاومتی؛ اقدام و عمل «نامگذاری گردیده است. یاد و خاطره امام خمینی رحمه الله و شهدای عزیز را که در راه قرآن، حماسه آفریدند، زنده نگهداریم و از راه و سنگرهای آنان محافظت نماییم و با حضور همه جانبه خواسته‌های آنان را تحقق بخشیم و این حقیقت را به نسل‌های آتی منتقل کنیم که اقیانوس بیکران قرآن از نعمت‌های گوناگون پر است و تشنگان زلال معرفت هر آنچه در خود نیاز ببینند، در راه پژوهش در قرآن و غواصی در این اقیانوس بیابند.

«تفسیر کلمه طیبه» نتیجه چنین تعهد والایی است که نگارنده آن را پس از سه دوره کامل تدریس، بیان تفسیر قرآن در مسجدالغفور اصفهان ارائه نموده است. در تهیه این اثر، علاوه بر مطالبی که توسط نویسنده در جلسات تفسیر در مسجد الغفور اصفهان بیان نموده، با ناسی اجازه‌ی شفاهی از جناب حجت‌الاسلام و المسلمین محسن قرائتی از برخی نکات تفسیری استفاده شده است. همچنین به منظور یکدست شدن ترجمه‌ها، از ترجمه حضرت آیت‌الله کارام شیرازی بهره گرفته‌ایم.

در اینجا وظیفه خود می‌دانم از کلیه کسانی که در تهیه و به ثمر رسیدن این اثر یاری نمودند تشکر کنم؛ بویژه آقایان عبدالعلا جعفری، رحمت شایسته‌فرد مدیر مسؤول نشر حیات طیبه، و نیز خانم‌ها مریم قاسمی، نگارنده باباشاهی و مریم سوفسطایی که در ضبط، بازنویسی، ویراستاری و حروفچینی این اثر سعی وافر داشته‌اند، قدردانی نموده. برای آنان موفقیت و سرانجامی پر از خیر و برکت آرزو نمایم. امیدوارم زحمات این عزیزان سرمایه اخروی آنان محسوب گردد.

سیدمجتبی میردامادی

رمضان ۱۴۳۷ هجری قمری